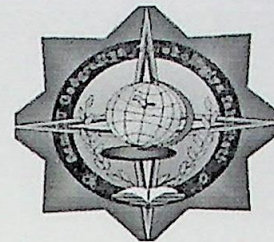

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI SHAROF RASHIDOV
NOMIDAGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ BD-60710400-1205

2022 yil "30" 08

"TASDIQLAYMAN"

SamDU rektori:

prof. R.I.Xalmuradov

2022 yil "30" 08

"AMALIY EKOLOGIYA"

fanidan

FAN DASTURI

BILIM SOHASI: 700000 – Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari

TA'LIM SOHASI: 710000 – Muhandislik ishi

TA'LIM 60710400 – Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

YO'NALISHI:

SAMARQAND - 2022

10-mavzu. Ichimlik suvi muammolari. Suvlarning ifloslanish manbalari va asosiy ifloslovchi modda va birikmalar. Tabiiy resurslardan foydalanish va xalqaro hamkorlik masalalari. Tabiatni muhofaza qilish va undan foydalanish sohasidagi xalqaro hamkorlik va uning asosiy shakllari. Davlatlararo shartnoma, konvensiyalar va ularning tabiiy resurslardan foydalanishdagi ahamiyati. BMT va atrof muhit masalalari.

11-mavzu. Yer resurslaridan foydalanish. Tabiiy resurslar holatini o'rganish, tushunish va baholash muammolari. Ekologik monitoring. Ekologik ekspertiza. Ekologik bashoratlash. Tabiatdan foydalanish iqtisodiyoti. Tabiatdan foydalanishning siyosiy jihatlari.

12-mavzu. Tuproq eroziyasi, tuproqning sho'rlanishi, ifloslanishi va cho'lga aylanishidan saqlash. Tabiiy resurslardan rejali ravishda, stixiyali, oqilona, nooqilona, passiv, faol foydalanish, maxsus foydalanish.

13-mavzu. Biologik resurslardan oqilona foydalanish muammolari. O'zbekistonda atmosferaning ifloslanishi va uning oldini olish muammolari. Atmosferani xuquqiy muhofaza qilish.

14-mavzu. Alohida muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar va ularning ahamiyati. Alohida muhofaza qilinadigan xududlar va ularning ahamiyati. "Qizil kitob" va uning ahamiyati. Biologik resurslarni xuquqiy muhofazasi masalalari.

15-mavzu. Yer osti boyliklaridan foydalanish. Suvlarning ifloslanish manbalari va asosiy ifloslovchi modda va birikmalar. Markaziy Osiyo va O'zbekistonning suv resurslari va ulardan oqilona foydalanish masalalari.

III. Amaliy (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Tabiiy resurslardan oqilona foydalanishni nazorat qilish, nazorat turlari
2. Tabiiy resurslardan foydalanishning ko'lam va metodlari.
3. Tuproqdan foydalanish va uni muhofaza qilish (4).
4. Suvlardan foydalanish va ularning profilaktikasi
5. Suvlarni ekspluatatsiya qilish usullari
6. O'simlik va hayvonlar resurslaridan foydalanishda qayta tiklanish imkoniyatlarini aniqlash usullari (4).
7. O'rmon resurslaridan oqilona foydalanishni rejalashtirish
8. Qazilma boyliklardan ratsional foydalanishni rejalashtirish va bashorat qilish prensiplari (4).
9. Biologik resurslardan foydalanishni tartibga solish va tabiatdan foydalanish sohasida ruxsat berish tartib-tamoillari (4).
10. Tabiatdan foydalanish tadbirini amalga oshirishning iqtisodiy samaradorligi
11. Tabiiy resurslardan oqilona foydalanishning huquqiy asoslari
12. Ekomonitoring usullari
13. Biologik resurslardan oqilona foydalanish va olingan natijalarni baholash (4).
14. Atmosferaning ifloslanishi va uning muhofaza qilish
15. Tabiatda antropogen omillar va ularning muhofazasi.
16. Chiqindi turlari va ularni utilizatsiya qilish, qayta ishlash masalalari.

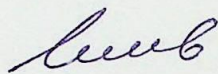
IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ekologik omillar va ularning tirik organizmlarga ta'siri.
2. Yorug'lik-ekologik omil sifatida, fotoperiodizm.
3. Suv ekologik omil sifatida va uning tirik organizmlar hayotidagi ahamiyati.
4. Populyasiya to'g'risida ta'limot.
5. Biosnoz ta'limoti, undagi organizmlar orasidagi bog'lanishlar.
6. O'zbekiston ekosistemalari.
7. Biosfera global ekosistema.
8. Biosferada moddalarning aylanma harakati.

	17. Otaboev SH., Nabiev M. Inson va biosfera Toshkent., «O'qituvchi», 1995.
7.	Fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2022 yil " " " " № " " - son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: Botirov X.F. – SamDU, “Ekologiya va hayot faoliyati xavfsizligi” kafedrası professorı, qishloq xo'jaligi fanlari doktori.
9.	Taqrizchilar: Izzatullayev Z.I. – SamDU, “Ekologiya va hayot faoliyati xavfsizligi” kafedrası professorı, biologiya fanlari doktori.

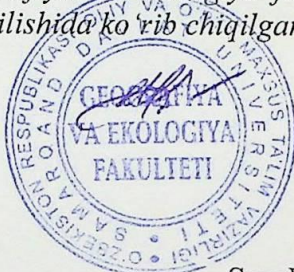
Kafedra mudiri:

prof. E.E. Qobilov

Mazkur modul Geografiya va ekologiya fakulteti kengashining 2022 yil " " " " " " -sonli yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

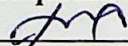
Fakultet dekani:

dots.A.X. Ravshanov

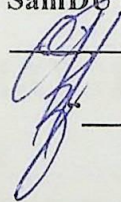
“Kelishilgan”

SamDU o'quv uslubiy boshqarma boshlig'i:

 Sh.A. Muranov
" " " " 2022 yil

“Kelishilgan”

SamDU o'quv ishlar bo'yicha prorektor:
prof. A.S. Soleyev

" " " " 2022 yil